

**Επίδειξη της αποδοτικότητας των πόρων
μέσω καινοτόμων, ολοκληρωμένων
συστημάτων ανακύκλωσης απόβλητων
για τις απομακρυσμένες περιοχές**

PAVEtheWAYSTE

LIFE14 ENV/GR/000722

Παραδοτέο D.3.1B

Επικοινωνιακό σχέδιο δράσης του έργου

Επικαιροποιημένη έκδοση Δεκέμβριος 2018

συντάχθηκε στο πλαίσιο της

Δράσης D.3: Ανάπτυξη του Σχεδίου και των Εργαλείων Επικοινωνίας

Υπο-δράσης D.3.1: Ανάπτυξη σχεδίου επικοινωνίας του έργου

Περίληψη

Η παρούσα τεχνική έκθεση συντάχθηκε στο πλαίσιο του συγχρηματοδοτούμενου Ευρωπαϊκού Έργου LIFE-Περιβάλλον “Επίδειξη της αποδοτικότητας των πόρων μέσω καινοτόμων, ολοκληρωμένων συστημάτων ανακύκλωσης απόβλητων για τις απομακρυσμένες περιοχές” (Demonstrating resource efficiency through innovative, integrated waste recycling schemes for remote areas). Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην πρώτη πιλοτική εφαρμογή της διαλογής στην πηγή των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ) που παράγονται στους απομακρυσμένους Δήμους Νάξου & Μικρών Κυκλάδων και Αρχαίας Ολυμπίας με στόχο την μετέπειτα επεξεργασία τους σε καινοτόμα, ολοκληρωμένα συστήματα ανακύκλωσης για την ανάκτηση υλικών υψηλής ποιότητας.

Η τεχνική έκθεση αποτελεί μέρος της Δράσης D.3 του έργου LIFEPAVetheWAYSTE «Ανάπτυξη του Σχεδίου και των Εργαλείων Επικοινωνίας» και ειδικότερα περιλαμβάνει την Υπο-δράση D.3.1. που αφορά στην ανάπτυξη ενός αρχικού σχεδίου επικοινωνίας για τη διάδοση του έργου στους Δήμους Νάξου & Μικρών Κυκλάδων και Αρχαίας Ολυμπίας. Υπεύθυνοι για την υλοποίησή του θα είναι ο Δήμος Νάξου & Μικρών Κυκλάδων, σε στενή συνεργασία με όλους τους εταίρους του έργου (ΕΜΠ, Cartif Τεχνολογικό Κέντρο και Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας).

Βασικά κριτήρια για το σχεδιασμό της στρατηγικής επικοινωνίας ήταν οι στόχοι που θα πρέπει να επιτευχθούν στο πλαίσιο του έργου, αλλά και οι υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στη σύμβαση του δικαιούχου του έργου LIFE PAVetheWAYSTE με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης λήφθηκαν υπόψη στοιχεία από την ευρωπαϊκή εμπειρία και τις καλές πρακτικές και από ανασκόπηση εκθέσεων και λοιπών μελετών σε ζητήματα προστασίας του Περιβάλλοντος & περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Η ανάπτυξη του επικοινωνιακού σχεδίου πραγματοποιήθηκε από την ομάδα του έργου στοχεύοντας: (α) στην ενημέρωση των κατοίκων και των επιχειρήσεων στις απομακρυσμένες πιλοτικές περιοχές για το πρόγραμμα διαλογής στην πηγή των αποβλήτων και το προτεινόμενο καινοτόμο σύστημα ανακύκλωσης, καθώς και (β) στην ευαισθητοποίησή τους για ενεργή συμμετοχή στο έργο. Επιπροσθέτως, η βαθμιαία αύξηση του ρυθμού διαλογής στην πηγή, η εντατικοποίηση της συμμετοχής εντός των πιλοτικών περιοχών, αλλά και το ενδιαφέρον (αριθμός αιτημάτων) για συμμετοχή εκτός των πιλοτικών περιοχών αποτελούν εξίσου σημαντικούς στόχους που θα πρέπει να επιτευχθούν. Η εν λόγω επικοινωνιακή στρατηγική έχει να αντιμετωπίσει την πρόκληση της λεπτομερούς ενημέρωσης του κοινού που θα συμμετέχει στις δράσεις υλοποίησης και την εξοικείωση του με νέες έννοιες και πρακτικές για τη βιώσιμη διαχείριση των ΑΣΑ. Παρά το γεγονός ότι η ανακύκλωση των αποβλήτων συσκευασιών, όπως και άλλων ρευμάτων ΑΣΑ, εφαρμόζεται στην Ελλάδα κατά την τελευταία δεκαετία και πλέον, υπάρχουν ακόμη πολίτες που δεν έχουν ενεργό ρόλο είτε λόγω ανεπαρκούς ευαισθητοποίησης, είτε λόγω έλλειψης κατάλληλων υποδομών στην απομακρυσμένη περιοχή τους. Κατά συνέπεια, η στρατηγική επικοινωνίας στοχεύει να καλύψει την ανάγκη ενημέρωσης των πολιτών για θέματα διαλογής στην πηγή και ανακύκλωσης, καθώς και της κυκλικής οικονομίας γενικότερα.

Το παρόν αρχικό σχέδιο επικοινωνίας του έργου LIFE PAVetheWAYSTE αναπτύχθηκε λαμβάνοντας υπόψη τους διαφορετικούς αποδέκτες - στόχους των επικοινωνιακών δράσεων του έργου, με κύριες ομάδες να αναγνωρίζονται οι εξής:

- Τοπικός Πληθυσμός και επιχειρήσεις/καταστήματα των συμμετεχόντων Δήμων

- Ευρύτερο κοινό της τοπικής κοινωνίας (μαθητές, φοιτητές, οικογένειες)
- Συλλογικοί φορείς και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ) σε τοπικό επίπεδο
- Εταιρίες και φορείς διαχείρισης ανακυκλώσιμων υλικών (ΑΥ) στις περιοχές ενδιαφέροντος
- Βιομηχανίες αξιοποίησης των ΑΥ για την παραγωγή δευτερογενών υλικών
- Τοπικές και περιφερειακές αρχές διαχείρισης ΑΣΑ και εθνικοί οργανισμοί. Δεδομένου ότι ο νέος αναθεωρημένος Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) (Ιούλιος 2015) καθιερώνει τη χωριστή συλλογή τουλάχιστον για χαρτί, γυαλί, μέταλλο και πλαστικό με ποσοτικούς στόχους 65% κ.β. προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση, 60% κ.β. ανάκτηση και 55-80% κ.β. ανακύκλωση των αποβλήτων συσκευασίας. Επίσης, τίθεται και εθνικός στόχος 40% κ.β. χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων. Τέλος, οι Δήμοι οι οποίοι έως τώρα περιορίζονταν στη συλλογή και μεταφορά των σύμμεικτων αποβλήτων σε εγκαταστάσεις ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ και των προδιαλεγμένων ΑΥ του μπλε κάδου σε κάποιο Κέντρο Διαλογής και Ανάκτησης Υλικών (ΚΔΑΥ), αναλαμβάνουν επιπλέον αρμοδιότητες (αποκομιδή και διαχείριση των αποβλήτων) εντός της εδαφικής τους περιφέρειας^{1, 2}. Συνεπώς, η ενίσχυση και η προετοιμασία των φορέων αυτών θεωρείται σημαντική.
- Επιστημονική κοινότητα (πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα)
- Ενδιαφερόμενοι φορείς σε Ελλάδα, Ισπανία και Ευρώπη γενικότερα για μεταφορά και αναπαραγωγή του καινοτόμου συστήματος ανακύκλωσης αποβλήτων σε απομακρυσμένες περιοχές

Για τη βέλτιστη οργάνωση των δράσεων επικοινωνίας, το στρατηγικό σχέδιο χωρίζεται σε **3 φάσεις υλοποίησης**, ακολουθώντας τα αντίστοιχα στάδια υλοποίησης του έργου LIFE PAVeTheWAYSTE, τα οποία περιλαμβάνουν:

1. Προπαρασκευαστικές Δράσεις (Α),
2. Τεχνικές δράσεις υλοποίησης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου (Β & D), καθώς και
3. Δράσεις αξιολόγησης των επιπτώσεων από την εφαρμογή του (C) σε περιβαλλοντικό και κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο.

Αναλυτικότερα, η **1^η φάση της επικοινωνιακής στρατηγικής** στοχεύει στην αφύπνιση και ενημέρωση των τοπικών κοινοτήτων και των ενδιαφερόμενων φορέων (εταιρειών διαχείρισης ΑΣΑ) αναφορικά με το υπό ανάπτυξη σχέδιο διαλογής στην πηγή των αποβλήτων ώστε να πληροφορηθούν λεπτομερώς και να παροτρυνθούν για την ενεργή συμμετοχή και συνεργασία τους κατά τη φάση επίδειξης του προτεινόμενου καινοτόμου συστήματος ανακύκλωσης. Οι δράσεις και τα εργαλεία επικοινωνίας που συγκαταλέγονται στην εν λόγω φάση περιλαμβάνουν:

- Εκδηλώσεις ευρείας δημοσιοποίησης του έργου,
- Δημόσια διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους φορείς,
- Διανομή ερωτηματολογίων για την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης και της διάθεσης για συμμετοχή στο έργο ,
- Ανάπτυξη και λειτουργία ιστοσελίδας,
- Δημιουργία ενημερωτικών πινακίδων, φυλλαδίων κτλ.

¹N. 3463/2006 (κώδικας δήμων και κοινοτήτων), άρθρο 75.

²N. 3852/2010 (Καλλικράτης), άρθρο 94.

Η 2^η φάση της επικοινωνιακής στρατηγικής περιλαμβάνει δραστηριότητες για την ενεργοποίηση και καθοδήγηση του τοπικού πληθυσμού στους συμμετέχοντες, απομακρυσμένους Δήμους για την έναρξη της διαλογής στην πηγή των αποβλήτων με την λεπτομερή καθοδήγησή τους για την σωστό διαχωρισμό των υλικών και την ορθή χρήση του καινοτόμου συστήματος ανακύκλωσης. Σε αυτή τη φάση, οι κάτοικοι θα πληροφορηθούν για τον τρόπο χρήσης του εξοπλισμού, τα είδη των διαφορετικών αποβλήτων που συλλέγουν χωριστά, τον τρόπο αποκομιδής, τους υπεύθυνους επικοινωνίας των Δήμων, τις προγραμματισμένες εκδηλώσεις ενημέρωσης, κλπ. Οι δράσεις και τα εργαλεία επικοινωνίας αυτής της φάσης περιλαμβάνουν:

- Ενημερωτικές εκστρατείες,
- Εκπαιδευτικά και διδακτικά σεμινάρια,
- Συναντήσεις εργασίας με τους ενδιαφερόμενους φορείς,
- Επιτόπιες επισκέψεις στα σημεία εγκατάστασης των καινοτόμων συστημάτων ανακύκλωσης,
- Ανάπτυξη ανταποδοτικού συστήματος ανταμοιβής των κατοίκων,
- Δελτία τύπου, e-newsletters, δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά και τον τοπικό τύπο, διανομή ερωτηματολογίων για συλλογή πληροφοριών σχετικά με τη φάση υλοποίησης του έργου κτλ.

Η 3^η φάση της επικοινωνιακής στρατηγικής αφορά στη συνεχή ευαισθητοποίηση των πολιτών για τα οφέλη του συστήματος διαλογής στην πηγή και ανακύκλωσης των αποβλήτων και την ενθάρρυνσή τους για τη συνέχιση της πρωτοβουλίας αυτής. Κατά την 3^η φάση θεωρούνται πολύ σημαντικά η συντήρηση και η ενίσχυση του ενδιαφέροντος των κατοίκων και των εταιρειών διαχείρισης ΑΣΑ για την πιλοτική εφαρμογή κι αυτό μπορεί να επιτευχθεί εφόσον τους παρέχεται συνεχή πληροφόρηση για τα αποτελέσματα των δράσεων που έχουν ολοκληρωθεί καθώς και για αυτές που πρόκειται να πραγματοποιηθούν μελλοντικά. Οι δράσεις και τα εργαλεία επικοινωνίας που προβλέπονται στην εν λόγω φάση είναι:

- Ενημερωτικό Περίπτερο το οποίο θα εγκατασταθεί σε διεθνή έκθεση
- Βίντεο για τις δράσεις και τα αποτελέσματα του έργου
- Δελτία Τύπου
- Ενημερωτικές εκδηλώσεις
- Συναντήσεις εργασίας με τους ενδιαφερόμενους φορείς
- Διοργάνωση διεθνούς συνεδρίου για τη βιώσιμη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, αφιερωμένο στο έργο και τα αποτελέσματά του
- Λοιπές δράσεις επικοινωνίας του έργου LIFE PAVetheWAYSTE (Εκλαϊκευμένη Έκθεση, ερωτηματολόγια για την αξιολόγηση του έργου, επιστημονικές δημοσιεύσεις κτλ.)

Τέλος, για την παρακολούθηση της επικοινωνιακής στρατηγικής του έργου LIFE PAVetheWAYSTE έχουν τεθεί συγκεκριμένα αναμενόμενα αποτελέσματα-στόχοι, συγκεκριμένοι δείκτες αποτελεσματικότητας καθώς και συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση των διαφόρων δράσεων. Η αξιολόγηση της υλοποίησης του επικοινωνιακού σχεδίου θα επιτελείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα καθόλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, ενώ στο τέλος του θα προετοιμαστεί μια τελική έκθεση της επικοινωνιακής στρατηγικής (Παραδοτέο D.3.2) στην οποία θα γίνει συγκριτική αξιολόγηση αρχικών στόχων και τελικών αποτελεσμάτων για τις συνολικές δράσεις επικοινωνίας και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου.

Executive Summary

This present technical report was prepared in the framework of the co-financed European LIFE-Environment "Demonstrating resource efficiency through innovative, integrated waste recycling schemes for remote areas" project. The project aims at implementing, for the first time, a pilot scale separate collection of municipal solid waste (MSW) produced in the remote Municipalities of Naxos & Small Cyclades and Ancient Olympia with a view to their subsequent processing into innovative, integrated recycling systems for the recovery of high-quality materials.

The technical report is part of Action D.3 "Development of the Communication Plan and Tools" of the project LIFE PAVEtheWAYSTE, and more specifically it comprises of the Sub-action D.3.1, concerning the development of an initial communication plan for the dissemination of the project at the Municipalities of Naxos & Small Cyclades and Ancient Olympia. Responsible for its implementation will be the Municipality of Naxos & Small Cyclades, in close cooperation with all project partners (NTUA, Cartif Technology Centre and Municipality of Ancient Olympia).

Key criteria for the design of the communication strategy were the objectives set to be achieved under the project implementation, but also the provisions of the LIFE PAVEtheWAYSTE project with proposal. For the preparation of this report, information from the European experience and good practices as well as reports and other studies on environmental protection issues and environmental education were taken into account.

The development of the communication plan conducted by the project team mainly aims at: (a) informing the residents and businesses/shops in the remote pilot areas for the source separation program of waste and the proposed innovative recycling system, and (b) raising their awareness for their active participation in the project. Additionally, the gradual increase in source separation rates, the intensification of the participation rates in the pilot areas, and the raising of interest (number of requests) for participation outside the pilot areas are considered equally important goals that should be achieved. This communication strategy has to face the challenge of providing detailed information to the public to participate in the implementation actions and get familiar with new concepts and practices for sustainable management of MSW. Despite the fact that the recycling of packaging waste, as well as other MSW streams, is being applied in Greece during the last decade, there are still people who do not participate actively, either because of the lack of awareness, or due to the unavailability of appropriate infrastructure in these remote areas. Therefore, the communication strategy aims to fill the information needs of citizens for source separation of waste and recycling and circular economy issues in general.

This initial communication plan of the LIFE PAVEtheWAYSTE project was developed taking into account the different recipients of the communication actions by identifying the target groups:

- Local population and businesses / shops of participating, remote, municipalities
- General public of the local community (students, families)
- Collective bodies and Media of local level
- Companies and actors for managing recyclable materials in areas of interest
- Industries exploiting the recyclables to produce secondary materials
- Local and regional MSW management authorities and national bodies. The recently revised National Waste Management Plan (July 2015) establishes separate collection for at least paper, glass, metal

and plastic with targets of 65% by weight preparation for reuse and recycling, 60% by weight recovery and 55-80 wt% recycling of packaging waste. Also, there is a national target of 40% by weight separate collection for biowaste. Finally, the municipalities which until now were limited to the collection and transport of mixed waste to a landfill site and presorted recyclables of the blue bin in a Recycling Sorting Centre (RSC), currently they undertake additional responsibilities (collection and management of waste) in their territorial region³. Therefore, the support and the preparation of those entities is considered a significant task.

- Scientific community (universities, research centers)
- Stakeholders in Greece, Spain and Europe in general for the transfer and replication of the innovative waste recycling system in remote areas.

For the optimal organization of the communication activities, the strategic plan is divided into three phases of implementation, following the respective stages of the LIFE PAVetheWAYSTE project, which includes:

1. Preparatory Actions (A)
2. Technical implementation and dissemination activities of project results (B & D), and
3. Evaluation actions in order to measure the impact of the project actions (C) in environmental and socio-economic terms.

More specifically, the **1st phase of the communication strategy** aims at awakening and raising the awareness of the local communities and stakeholders (MSW management companies) regarding the development of the source separation plan for waste so as to be informed in detail and be encouraged for their active participation and cooperation during the demonstration phase of the proposed innovative recycling system. The actions and communication tools included in this phase are as follows:

- Launching Events of the project;
- Public consultation with stakeholders;
- Distribution of questionnaires to record the current situation and the willingness for participation in the project;
- Development and operation of a dedicated website;
- Development of LIFE notice boards, informative brochures etc.

The **2nd phase of the communication strategy** includes activities to enable and guide the local population of the participating, remote Municipalities during the launching of the separate collection scheme of waste by providing detailed guidance for the correct separation of materials and proper use of the innovative recycling systems. In this phase, the residents will be informed on how to use the equipment, the types of different waste streams which will be collected separately, the method of collection, the contact persons within the Municipalities, the scheduled and forthcoming information events, etc. The actions and communication tools included in that phase are the following:

- Information campaigns;

---

³Law 3463/2006 (Code of Municipalities and Communities), article 75.
& Law 3852/2010 (Kallikratis plan), article 94.

- Educational and didactic seminars;
- Working meetings with stakeholders;
- Site visits to the installation points of the innovative recycling systems;
- Development of a rewarding system for the participating residents;
- Press releases, e-newsletters, publications in scientific journals and the local press, distribution of questionnaires to collect information on the implementation phase of the project, etc.

The **3rd phase of the communications strategy** is the continuous awareness of the citizens on the benefits of source separation and recycling of waste and the encouragement to continue this initiative. During the third phase the maintenance and strengthening of the interest of residents and MSW management companies in the pilot scheme are considered essential steps. This can be achieved if they receive continuous information on the results of the completed project actions, as well as for the upcoming ones. The actions and communication tools foreseen to take place during this phase are:

- Information Kiosk which will be installed at the international exhibition show;
- Video on the actions and results of the project (5 minute DVD film);
- Press Releases;
- Information events;
- Workshops with stakeholders;
- Organization of an international conference on sustainable management of solid waste, dedicated to the project and its results;
- Other communication activities of LIFE PAVEtheWAYSTE project (i.e. Layman's Report, questionnaires for evaluating the project, scientific publications, etc.)

Finally, to monitor the communication strategy of LIFE PAVEtheWAYSTE project, specific expected results have been foreseen, specific performance indicators and a precise timetable for the implementation of various actions have been set. The evaluation of the implementation of the communication plan will be performed regularly throughout the project implementation and a final report of the communication strategy (Deliverable D.3.2) will be prepared at the end of the project which will include a comparative assessment of the final results achieved against the initial objectives of the total communication and dissemination activities.